

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO – 4101-12-02/2013
P/13/066

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/13/066 – Efekty kształcenia w szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi

Kontroler/Kontrolerzy

Maria Ślufik-Wojtera, główny specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 86004 z dnia 10 czerwca 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka
kontrolowana

Szkoła Podstawowa Łódzkiego Stowarzyszenia Oświatowego (dalej SP lub Szkoła), ul. Babickiego 15, 94-056 Łódź

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Małgorzata Pijanka, dyrektor Szkoły od 01 lutego 2000 r. (w okresie od 1 stycznia 1999 r. do 31 stycznia 2000 r. – pełniąca obowiązki dyrektora tej Szkoły).

(dowód: akta kontroli str. 3-5)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie¹ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Pozytywną ocenę uzasadnia:

- spełnianie wymogów niezbędnych do posiadania uprawnień szkoły publicznej oraz działalność Szkoły zgodna ze Statutem,
- stan bazy lokalowej oraz wyposażenie zapewniające realizację programów nauczania, a także zapewnianie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pobytu w Szkole,
- prawidłowo zorganizowany i realizowany proces dydaktyczny,
- posiadanie przez nauczycieli odpowiednich kwalifikacji,
- uwzględnianie w przyjętych i realizowanych programach nauczania podstaw programowych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych

Opis stanu faktycznego

1.1. Podstawy formalno-prawne funkcjonowania Szkoły

Szkoła w trakcie niniejszej kontroli NIK dysponowała zaświadczeniem o wpisie do ewidencji szkół niepublicznych, wydanym w dniu 7 lutego 2008 r. przez Prezydenta Miasta Łodzi. Dane zawarte w tym zaświadczeniu spełniały wymogi określone w art. 82 ust. 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty².

(dowód: akta kontroli strona 6-9)

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, ze zm.,

1.2. Zgodność Statutu Szkoły z przepisami prawa

Obowiązujący w trakcie niniejszej kontroli Statut Szkoły nadany został na posiedzeniu w dniu 21 stycznia 2008 r. – zgodnie z art. 84 ust. 1 ustawy o systemie oświaty - przez Zarząd Łódzkiego Stowarzyszenia Oświatowego (organu prowadzącego), na podstawie zapisu ww. Statutu ustalającego, że do kompetencji Zarządu Stowarzyszenia należy m.in. nadawanie Statutu Szkole. W dokumencie tym nie wskazano innego organu upoważnionego do dokonywania zmian w Statucie Szkoły.

W okresie objętym niniejszą kontrolą nie zostały wprowadzone zmiany do ww. Statutu.

W omawianym Statucie zawarte zostały wszystkie elementy obligatoryjne określone w art. 84 ust. 2 ustawy o systemie oświaty, przy czym w przypadku zasad przyjmowania uczniów do szkoły podano, że: „Podstawę przyjęcia ucznia do szkoły stanowią: 1) rozmowa kwalifikacyjna, której zasady określa dyrektor szkoły, 2) umowa o pobieranie nauki w szkole.”

Aktualne „Zasady rozmowy kwalifikacyjnej stanowiącej podstawę do przyjęcia do Szkoły” ustalone zostały przez dyrektora Szkoły w dniu 1 września 2009 r.

W Statucie uregulowano również kwestie dotyczące:

- podziału klas na grupy uczniowskie: w § 30 zawarto zapis: "Przy nauczaniu niektórych przedmiotów może być stosowany podział klas na grupy. Zasady podziału klas na grupy określa dyrektor szkoły."

Dyrektor Szkoły oświadczyła, że podział klas na grupy jest stosowany w miarę potrzeb i wynika z liczebności klas i potrzeby stosowania ćwiczeń na pojedynczych stanowiskach. Dodała też, że w latach szkolnych 2010/2011 – 2012/2013 był i jest stosowany podział na grupy na informatyce i konwersacjach z języka angielskiego.

- organizacji zajęć pozalekcyjnych: w § 32 pkt 2 i 3 podano, że podstawowymi formami dydaktyczno-wychowawczej działalności szkoły są m.in.: zajęcia korekcyjno- wyrównawcze i nadobowiązkowe zajęcia pozalekcyjne.

Dyrektor Szkoły oświadczyła, że plan zajęć korekcyjno-wyrównawczych i pozalekcyjnych jest opracowywany zgodnie z potrzebami na początku roku szkolnego. Wszystkie zajęcia realizowane są w ramach czesnego. Plan taki modyfikowany jest, jeżeli zaistnieją ku temu przesłanki np. nowe opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej, przejście uczniów do wyższych etapów konkursów przedmiotowych, tematycznych i interdyscyplinarnych.

- udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej (pkt 5.1. niniejszego wystąpienia),

- nadzoru pedagogicznego: w § 12 zawarto zapis, że dyrektor szkoły w szczególności sprawuje nadzór pedagogiczny nad nauczycielami i że nie rzadziej niż dwa razy w roku przedstawia radzie pedagogicznej wnioski wynikające ze sprawowanego nadzoru pedagogicznego,

- udzielania pomocy uczniom mającym trudności w nauce oraz udzielania pomocy uczniom uzdolnionym: w § 40 zawarto zapisy dotyczące obowiązków nauczycieli, wyszczególniając że do obowiązków tych należy m.in. prawidłowa realizacja podstaw programowych i dążenia do osiągnięcia w tym zakresie jak najlepszych wyników; umiejętne motywowanie uczniów do aktywnego udziału w procesie lekcyjnym; dążenie do pełnego rozwoju osobowości uczniów; kształtowanie w uczniach umiejętności samodzielnego wartościowania i oceniania poznanych faktów i zjawisk; stymulowanie rozwoju psychicznego uczniów, ich zdolności i zainteresowań w oparciu o rozpoznanie potrzeb uczniów; składanie przed dyrektorem szkoły i radą pedagogiczną sprawozdań z przydzielonych zadań.

W § 41 podano, że wychowawca klasy powinien w szczególności m.in. inicjować pomoc uczniom mającym trudności w nauce oraz otaczać opieką uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji losowej.

W § 43 zawarte zostały prawa uczniów, w tym dotyczące prawa ucznia do uczestniczenia w konkursach, olimpiadach i zawodach.

W § 44 wymieniono obowiązki uczniów, w tym dotyczące aktywnego uczestniczenia w zajęciach szkolnych oraz systematycznej i wytrwałej pracy nad wzbogacaniem swej wiedzy, wykorzystywaniem jak najlepiej swojego czasu oraz warunków nauki.

(dowód: akta kontroli str. 10-25, 78, 231)

Obowiązujące w Szkole „Wewnętrzne zasady oceniania”, przyjęte na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 31 sierpnia 2010 r., zawierały uregulowania wymagane przepisami § 3 ust. 3 pkt 1 – 7 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych³.

(dowód: akta kontroli 26-74)

W latach 2010/2011-2012/2013 w Szkole nie zostały przeprowadzone ewaluacje oraz kontrole zewnętrzne przez organy kontrolne. Jedynie w dniu 3 kwietnia 2012 r. przedstawiciel Kuratorium Oświaty w Łodzi uczestniczył w charakterze obserwatora w sprawdzianie po klasie VI i nie wniósł żadnych uwag.

(dowód: akta kontroli str. 75-78)

1.3. Sposób i źródła finansowania działalności Szkoły

Środki finansowe na działalność Szkoły w latach 2010-2013 pozyskiwane były z dotacji z Urzędu Miasta Łodzi oraz wpisowego i czesnego wnoszonych przez rodziców uczniów. Sposób pozyskiwania tych środków zgodny były z zapisami statutu Szkoły, wg którego środki takie pochodzić mogły również z: środków przekazywanych przez Zarząd Stowarzyszenia Oświatowego w Łodzi, innych niż ww. opłat ponoszonych przez rodziców na rzecz Szkoły, dochodów z nieruchomości będących w użytkowaniu Szkoły, środków przekazywanych przez fundacje, środków przekazywanych z funduszu Rady Rodziców, darowizn, zapisów i spadków.

Wysokość wpisowego i czesnego ustalone zostały – zgodnie z Statutami: Stowarzyszenia oraz Szkoły – przez Zarząd Stowarzyszenia i wynosiły w ww. latach odpowiednio:

- 1) wpisowe:
 - od roku szkolnego 2008/2010 do 2010/2011 – 1500 zł,
 - od roku szkolnego 2011/2012 – 2000 zł.
- 2) czesne (płatne w dziecięciu ratach od września do czerwca):
 - od roku szkolnego 2010/2011 – 650 zł miesięcznie na 1 dziecko w Szkole; 550 zł – na drugie dziecko w Szkole; 450 zł - na trzecie dziecko w Szkole oraz 250 zł na czwarte i kolejne dziecko w Szkole,
 - od roku szkolnego 2012/2013 – 690 zł miesięcznie na 1 dziecko w Szkole (wzrost o 40 zł w stosunku do poprzednio obowiązującej stawki); 590 zł na drugie dziecko w Szkole; 490 zł na trzecie dziecko w Szkole oraz 290 zł na czwarte i następne dziecko w Szkole.

(dowód: akta kontroli str. 86-92)

Przychody Szkoły w latach 2010-2012 z ww. źródeł, w przeliczeniu na 1 ucznia w roku wyniosły odpowiednio:

- w 2010 r. - 10.782,32 zł, w tym: dotacja – 4.299,36 zł (39,9%); czesne – 6.200 zł (57,5%) i wpisowe – 282,96 zł (2,6%),
- w 2011 r. – 11.361,32 zł (wzrost w stosunku do 2010 r. o 5,4%), w tym: dotacja – 4.644,36 zł (40,9%, wzrost o 8% w stosunku do 2010 r.); czesne – 6.500 zł (57,2%, wzrost w stosunku do 2010 r. o 4,8%); wpisowe – 216,96 zł (1,9%, spadek w stosunku do 2010 r. o 23,3%),
- w 2012 r. – 11.879,04 zł (wzrost w stosunku do 2011 r. o 4,5%), w tym: dotacja – 4.858,08 zł (40,9%, wzrost o 4,6% w stosunku do 2011 r.); czesne – 6.660 zł (56,1%, wzrost o 2,5% w stosunku do 2011 r.); wpisowe – 360,96 zł (3%, wzrost w stosunku do 2011 r. o 66,4%).

³ Dz. U. Nr 83, poz. 562, ze zm.

Zaewidencjonowane koszty na 1 ucznia, w tym dokonane wydatki bieżące, w ww. latach wyniosły:

-w 2010 r. - koszty 10.246,32 zł, w tym wydatki - 9.982,08 zł,

-w 2011 r. – koszty 11.360,04 zł (wzrost o 10,9%), w tym wydatki – 11.436 zł (wzrost o 14,6%),

-w 2012 r. – koszty 11.448,84 zł (wzrost o 0,8%), w tym wydatki – 11.298,24 zł (spadek o 1,2%).

(dowód: akta kontroli str. 93)

Ustalono nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Wyposażenie szkoły do realizacji jej celów statutowych oraz zapewnienie bieżących i higienicznych warunków nauki i pobytu w szkole

Opis stanu faktycznego

2.1. Wyposażenie szkoły w sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstaw programowych

Szkoła w trakcie niniejszej kontroli NIK posiadała wyposażenie do realizacji podstaw nauczania objętych tą kontrolą czterech następujących przedmiotów: edukacja muzyczna w klasach I-III, język angielski w klasie IV, przyroda w klasie IV, zajęcia komputerowe w klasie IV, zalecane rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół⁴ oraz rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół⁵.

W realizowanych przez Szkołę programach nauczania ww. przedmiotów zapisano potrzebę posiadania takiego wyposażenia

(dowód: akta kontroli str. 123-127)

Przeprowadzone w trakcie niniejszej kontroli NIK oględziny wykazały ponadto, że:

- a) dla realizacji I etapu nauczania w klasach I-III (6 oddziałów) uczniowie mieli do dyspozycji 6 sal, z których każda składała się z części edukacyjnej (wyposażonej w tablicę, stoliki i krzesła dostosowane do wzrostu uczniów) oraz rekreacyjnej (odpowiednio do tego przystosowanej – m.in. miękkie poduchy rozkładane na podłodze, płyty CD z ćwiczeniami relaksacyjnymi).

Sal te wyposażone były w pomoce dydaktyczne i przedmioty potrzebne do zajęć, tj: liczniki (w klasach I i II; w klasach III nie były potrzebne), sprzęt audiowizualny, komputery z dostępem do Internetu, gry i zabawki dydaktyczne, książki tematyczne np.: ekologiczny, czytelniczy, ortograficzny, przyrodniczy, matematyczny, językowy, regionalny, biblioteczka, inne.

Uczniowie każdego oddziału posiadali możliwość pozostawienia w Szkole części swoich podręczników i przyborów szkolnych – w salach znajdowały się szafki osobne dla każdego ucznia.

Edukację w każdym oddziale klas I – III powierzono jednemu nauczycielowi.

⁴ Dz. U. z 2009 r. Nr 4 poz. 17

⁵ Dz. U. z 2012 r. poz. 977

Zajęcia z wychowania fizycznego dla klas I-III odbywały się w szkolnej Sali gimnastycznej, na boisku szkolnym oraz na wynajętej pływalni. W celu zdobycia przez uczniów tych klas umiejętności i wiadomości oraz rozwinięcia sprawności z zakresu wychowania fizycznego określonych w podstawie programowej Szkoła zapewniła urządzenia i sprzęt sportowy, w tym pozyskany w ramach programu „Radosna szkoła”.

Wyposażenie i sprzęt edukacyjny dla klas I-III, poza zgromadzonym w salach lekcyjnych, znajdował się również w szafach umieszczonych w osobnym pomieszczeniu.

b) dla realizacji II etapu kształcenia w klasach IV-VI zapewniono wyposażenie umożliwiające prowadzenie:

- zajęć z języka angielskiego w pracowni językowej wyposażonej w: słowniki, pomoce wizualne, odtwarzacz płyt CD, komplet płyt do nauczania, dostęp do komputerów z łączem internetowym, tablicę multimedialną,
- zajęć z języka francuskiego i niemieckiego w Sali wyposażonej w: słowniki, pomoce wizualne, odtwarzacz płyt CD, komplet płyt do nauczania, dostęp do komputerów z łączem internetowym,
- zajęć z muzyki w pracowni wyposażonej w: instrumenty muzyczne (pianino, instrumentarium Orffa, keyboard), sprzęt do odtwarzania, sprzęt do nagrywania, sprzęt do nagłaśniania dźwięku, komputer z dostępem do Internetu i oprogramowaniem muzycznym, bibliotekę muzyczną (nuty, śpiewniki, podręczniki), fonotekę,
- zajęć z plastyki w pracowni wyposażonej w środki dydaktyczne (materiały plastyczne, farby, pędzle, glina, masa papierowa, plansze dydaktyczne, książki, płyty) oraz reprodukcje dzieł sztuki,
- zajęć z przyrody w pracowni zapewniającej warunki do bezpiecznego prowadzenia zajęć badawczych i doświadczeń,
- zajęć komputerowych dla każdego ucznia na osobnym komputerze z dostępem do Internetu (sala z 10 stanowiskami komputerowymi – zajęcia w grupach z max. 8 uczniami),
- zajęć technicznych w istniejących w Szkole: pracowni plastycznej, stolówce, salach lekcyjnych oraz na warsztatach (poza Szkołą): garncarskich i produkcji bombek choinkowych, ponieważ w Szkole brak pracowni technicznej,
- zajęć z wychowania fizycznego dla klas IV – VI w sali gimnastycznej wynajętej od pobliskiej SP Nr 11, na boisku szkolnym oraz na wynajętej pływalni.

W celu zdobycia przez uczniów tych klas umiejętności i wiadomości oraz rozwinięcia sprawności z zakresu wychowania fizycznego określonych w podstawie programowej Szkoła zapewniła urządzenia i sprzęt sportowy znajdujący się na boisku szkolnym Szkoły oraz będący na wyposażeniu Sali sportowej Szkoły Podstawowej Nr 11, wystarczający do realizacji podstawy programowej WF dla klas IV-VI.

(dowód: akta kontroli str. 128 -134)

2.2. Zapewnienie w Szkole bezpiecznych i higienicznych warunków nauki

W latach szkolnych 2010/2011 – 2012/2013 w Szkole trzykrotnie zostały przeprowadzone kontrole przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Łodzi dotyczące stanu sanitarno-higienicznego pomieszczeń Szkoły przeznaczonych dla dzieci: sal zajęć, świetlicy, szatni, pomieszczeń sanitarnych, ciągów komunikacyjnych i otoczenia.

W trakcie kontroli przeprowadzonych w dniu 4 maja 2011 r. oraz w dniu 17 kwietnia 2013 r. nie zostały stwierdzone żadne nieprawidłowości.

Kontrola z dnia 12 kwietnia 2012 r. stwierdziła natomiast uchybienia dotyczące braku czytelnego i trwałego oznakowania mebli szkolnych oraz ustawienia pierwszych ławek w klasach w odległości od tablicy mniejszej niż 2,2 m i wydała zalecenia dotyczące ich usunięcia.

Zalecenia te zostały przez Szkołę zrealizowane, o czym Szkoła pismem z dnia 30 kwietnia 2012 r. poinformowała PPIS w Łodzi.

(dowód: akta kontroli str. 94- 106)

W ww. okresie w Szkole przeprowadzone zostały również trzykrotnie (na podstawie § 3 rozporządzenia MENIS z dnia 21.12.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach⁶) kontrole po przerwie w działalności oświatowej Szkoły, dotyczące zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do Szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki.

Kontrole takie przeprowadzone zostały kolejno w dniach: 30 sierpnia 2010 r., 30 sierpnia 2011 r. oraz 31 sierpnia 2012 r.

Stwierdzone w trakcie ww. przeglądów usterki i nieprawidłowości zostały w większości przypadków usunięte przed rozpoczęciem roku szkolnego. Pozostałe, wymagające dokonania stosownych zakupów (np. drabinki na wyposażenie biblioteki, potrójnego gniazda elektrycznego), usunięto w trakcie poszczególnych lat szkolnych.

(dowód: akta kontroli str. 107-122)

W ocenie rodziców uczniów klas VI Szkoły z roku 2012/2013 (13 anonimowych ankiet) budynek Szkoły został odpowiednio przystosowany do prowadzenia nauki (69% pozytywnych odpowiedzi), a liczebność klasy wg 77% ankietowanych była również odpowiednia.

W ankietach skierowanych do nauczycieli (30 wypełnionych anonimowych ankiet) 96,7% ankietowanych oceniło warunki lokalowe w Szkole jako odpowiednie, a wyposażenie w pomoce dydaktyczne jako wystarczające do realizacji programu nauczania (100% badanych). Pomoce te zostały ocenione przez nauczycieli jako nowoczesne (96,7% badanych).

40% badanych nauczycieli odpowiedziało, że w pracy brakuje im (łącznie) 18 pozycji pomocy dydaktycznych, w tym najwięcej odpowiedzi (28%) dotyczyło braku tablicy multimedialnej.

Uczniowie pozytywnie ocenili (ankieta przeprowadzona wśród 20 uczniów klas VI) schludność, przestronność i czystość budynku Szkoły (65% badanych) oraz korzystanie przez nauczycieli w czasie zajęć lekcyjnych z pomocy dydaktycznych i multimedialnych (55% odpowiedzi pozytywnych).

(dowód: akta kontroli str. 161, 163, 165)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena czasikowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

3. Efekty dydaktyczne szkoły

3.1. Wyniki klasyfikacji i promocji uczniów w wewnątrzszkolnym systemie oceniania

Opis stanu faktycznego

Analiza dokumentacji Szkoły z okresu objętego niniejszą kontrolą NIK: dzienników lekcyjnych, arkuszy ocen, protokołów z posiedzenia Rady Pedagogicznej wykazała, że Szkoła w tym czasie stosowała obowiązujące zasady klasyfikowania i

⁶ Dz. U. z 2003 r. Nr 6 poz. 69, ze zm.

promowania uczniów, określone w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 246-296)

W każdym roku szkolnym z okresu 2010/2011 – 2012/2013 w Szkole funkcjonowało po 12 oddziałów. Łączna liczba uczniów kształtowała się na poziomie od 181 osób na początku roku 2010/2011 i 2012/2013 do 179 na koniec lat 2010/2011 – 2012/2013. Wszyscy uczniowie w analizowanym okresie uzyskali promocje do klas wyższych. Żaden uczeń nie zdał egzaminów poprawkowych.

Liczba uczniów z średnią powyżej 4,75 wynosiła kolejno: 48, 45 i 49 osób, co stanowiło: 27%, 25% i 27% liczby uczniów na koniec poszczególnych ww. lat szkolnych.

(dowód: akta kontroli str. 232)

85% ankietowanych rodziców uczniów podało, że w stopniu wystarczającym byli informowani o postępach w nauce swojego dziecka, pozostałe 15% - że byli informowani w stopniu niewystarczającym.

(dowód: akta kontroli str. 161)

Również 95% uczniów w swoich ankietach potwierdziło, że byli informowani na bieżąco o ocenach i wiedzieli dlaczego takie otrzymali. Uważali też (75% badanych), że w Szkole byli oceniani sprawiedliwie.

(dowód: akta kontroli str. 165)

3.2. Wyniki uczniów Szkoły uzyskane na egzaminach zewnętrznych

Średnie wyniki sprawdzianów uczniów klas III Szkoły z lat 2010/2011 – 2012/2013 przeprowadzonych w ramach realizacji projektu OPERON kształtowały się powyżej średnich wyników uzyskanych z takiego sprawdzianu w skali kraju, np. w roku 2010/2011 średni wynik tego badania dla Szkoły był wyższy o 15,6% od średniego wyniku testu dla kraju, w roku 2011/2012 – o 14%, a w roku 2012/2013 – o 23,3%.

W roku 2010/2011 najwyższa różnica pomiędzy średnim wynikiem uzyskanym przez uczniów Szkoły a średnią krajową wystąpiła w przypadku „rozumowania” i wynosiła 21,3% średniego wyniku krajowego; najmniejsza różnica dotyczyła „czytania” i wynosiła 6,3%.

W roku szkolnym 2011/2012, po zmianie sposobu prezentowania wyników ww. sprawdzianu, średni wynik uczniów Szkoły z części dotyczącej języka polskiego był o 15,2% wyższy od średniej krajowej, a w przypadku części matematycznej – o 12,7%.

W kolejnym roku szkolnym różnice takie kształtowały się na poziomie kolejno: 24,5% oraz 22,1%.

(dowód: akta kontroli str. 232)

Również średnie wyniki sprawdzianów uczniów ww. klas, przeprowadzonych w ramach projektu OBUT, kształtowały się powyżej średnich wyników uzyskanych w skali kraju, tzn. średni wynik tego testu uzyskany przez uczniów Szkoły w roku 2010/2011 był o 23,4% wyższy od średniego wyniku krajowego, przy czym różnica taka dla części matematycznej wyniosła 30,9%, a dla części językowej – 17,1%.

W roku szkolnym 2011/2012 różnice takie kształtowały się na poziomie: 14, 5%, 21,8% oraz 8,5%.

W roku szkolnym 2012/2013, po zmianie sposobu prezentowania wyników, różnice wyniosły kolejno: 40,3%, 42,3% oraz 38,4%.

(dowód: akta kontroli str. 233)

Średnie wyniki sprawdzianów przeprowadzonych w klasach VI Szkoły w latach 2010/2011 – 2012/2013 także były wyższe od średnich krajowych wyników takich sprawdzianów z ww. okresu, tzn.:

-wynik uczniów Szkoły w roku 2010/2011 był o 29,3% wyższy od średniego wyniku krajowego, przy czym największa różnica wystąpiła w części sprawdzianu dotyczącej wykorzystania wiedzy w praktyce (65,4%), a najmniejsza w części dotyczącej czytania – 11,1%,

-w roku 2011/2012 uczniowie Szkoły uzyskali z takiego sprawdzianu średni wynik wyższy o 38,6% od średniego wyniku krajowego, przy czym maksymalna różnica dotyczyła wykorzystania wiedzy w praktyce – 58%, a najmniejsza korzystania z informacji – 30,5%,

-w roku 2012/2013 różnice te kształtowały się odpowiednio: z całego testu: 39,3%, maks. z wykorzystania wiedzy w praktyce – 68%, najmniejsza – z czytania (24,7%).

(dowód: akta kontroli str. 234-235)

Ww. średnie wyniki Szkoły zajmowały najwyższą pozycję (dziewiątą) na skali staninowej.

(dowód: akta kontroli str. 236-241)

Rozkład procentowy w skali staninowej ilości uczniów klas VI Szkoły zdających w ww. okresie sprawdzian wskazuje m.in., że:

-wyniki żadnego z uczniów nie zostały ujęte w najniższym i bardzo niskim stanie (1 i 2),

-najmniej uczniów (3,2% w 2011 r., 3,6% w 2012 i żaden w 2013 r.) osiągnęło wyniki plasujące się w stanie o poziomie niskim (3),

-w stanie o poziomie „niżej średni” (4) znalazły się wyniki 7,2% zdających sprawdzian w 2012 r; w pozostałych latach uczniowie Szkoły nie osiągnęli takich wyników,

-w stanie o poziomie średnim (5) umiejscowiły się wyniki: 19,4% uczniów zdających sprawdzian w 2011 r., 7,1% - w 2012 r. i 17,4% - w 2013 r.,

- w ostatnich trzech staninach (7+8+9) uplasowały się wyniki ponad 60% zdających sprawdzian, tj. w 2011 r. – 67,7%, w 2012 r. – 60,7% i w 2013 r. – 73,9%.

(dowód: akta kontroli str. 242)

W związku z tak ukształtowanymi wynikami sprawdzianów podejmowano w Szkole następujące działania:

-corocznie analizowano wyniki sprawdzianów na posiedzeniu rady pedagogicznej, w obecności nauczycieli ze wszystkich etapów kształcenia (łącznie z nauczycielami edukacji wczesnoszkolnej). Część ogólna takiej analizy polegała na porównywaniu wyników Szkoły z wynikami szkół łódzkich i wynikami krajowymi. Następnie porównywano wyniki wg standardów i skali staninowej. Szczegółowo dokonywano analizy poszczególnych zadań sprawdzianu wg ich „łatwości”. Ponieważ w Szkole nie występują przypadki „łatwości” niższych niż średnia krajowa, zajmowano się „łatwościami” mniejszymi od 0.9. Z analizy takiej nauczyciele przedstawiali wnioski, które razem z wnioskami ustalonymi przez ww. radę pedagogiczną w zakresie wzmacniania poszczególnych umiejętności przyjmowano do realizacji,

-dla zwiększenia efektów kształcenia starano się poznać wiedzę i umiejętności uczniów. W tym celu, oprócz informacji zbieranych w trakcie analizy ocen cząstkowych i klasyfikacyjnych, przeprowadzano sprawdziany kompetencji i sprawdziany próbne. Wyniki takich sprawdzianów były omawiane przez nauczycieli uczących przedmioty objęte danym sprawdzianem, jak również na radzie pedagogicznej. Nauczyciele omawiali również sprawdziany próbne na lekcjach,

-zastępca dyrektora Szkoły co najmniej raz w roku przeprowadzała indywidualną rozmowę z uczniem dotyczącą wyników ww. sprawdzianów, w tym ewentualnych problemów zaistniałych podczas ich wypełniania.

(dowód: akta kontroli str. 243)

Efektywność nauczania w Szkole utrzymywana była na jednolitym, wysokim poziomie, ponieważ:

- 1) absolwenci Szkoły z 2012 r. w większości (61%) uzyskali wyniki sprawdzianów przeprowadzonych w VI klasie mieszczące się w wysokim poziomie staninowym (suma poziomu 7+8+9), przy czym uczniowie ci w sprawdzianie zorganizowanym w III klasie również uzyskali wyniki o takiej samej skali staninowej (66%). Różnica (66%-61%=5%) dotyczy 1 ucznia,

którego wyniki sprawdzianu po VI klasie znalazły się w staninach o średnim poziomie. W staninach o takim poziomie uplasowały się wyniki 35% analizowanych absolwentów, w tym 31% osiągnęło ze sprawdzianów w III klasie wyniki na tym samym poziomie staninowym. Tylko 1 absolwent (4%) z 2012 r., który w III klasie uzyskał ze sprawdzianu wyniki w średnim poziomie staninowym, ze sprawdzianu po VI klasie osiągnął wyniki o niskim poziomie staninowym. Uczeń ten rozpoczął naukę w Szkole w II klasie i posiadał opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, wskazującą na nieharmonijny rozwój psychologiczny, wolne tempo pracy i deficyt koncentracji uwagi,

- 2) 74% absolwentów Szkoły z 2013 r. uzyskało również wyniki ze sprawdzianu po VI klasie plasujące się w staninach o wysokim poziomie, przy czym uczniowie ci również ze sprawdzianu w III klasie uzyskali wyniki o takiej samej skali staninowej (79%). Różnica w wysokości 5% to absolwent, który uzyskał wyniki mieszczące się w średnim poziomie. Łącznie w poziomie tym znalazły się wyniki 26% analizowanych absolwentów (po III klasie – 21%). Absolwenci ci nie uzyskali niższych wyników ze sprawdzianu.

(dowód: akta kontroli str. 244-245)

Ankietowani rodzice (54%) odpowiedzieli, że wybierając Szkołę brali pod uwagę wyniki egzaminów końcowych z lat ubiegłych, opinię o Szkole i nauczycielach oraz opinię znajomych.

(dowód: akta kontroli str. 162)

Nauczyciele potwierdzili (100%), że wyniki sprawdzianów zewnętrznych są omawiane podczas rady pedagogicznej. Dodatkowo 20% nauczycieli stwierdziło, że wyniki takie omawiane są na zespołach przedmiotowych.

Badani nauczyciele podali (83%), że realizując program nauczania nie zawsze koncentrują się na treściach i umiejętnościach niezbędnych uczniom na sprawdzianach zewnętrznych. Odpowiedzieli też (83%), że sprawdziany w sposób właściwy i rzetelny sprawdzają wiedzę uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 163-164)

Uczniowie w swoich ankietach (80%) podali, że mogliby mieć lepsze oceny, a większość z nich (85%) stwierdziła, że nie osiągają lepszych wyników w nauce, ponieważ: jest za dużo prac domowych, nie mają czasu dobrze się przygotować, nie zależy im na tym. Tylko 3 uczniów (15% badanych) stwierdziło, że osiągają dobre wyniki.

60% ankietowanych uczniów podało, że mogliby osiągać lepsze wyniki w nauce, gdyby nauczyciele potrafili zaciekać swoim przedmiotem.

(dowód: akta kontroli str. 166)

3.3. Wyniki Szkoły uzyskane w konkursach, olimpiadach przedmiotowych i turniejach

Łódzkie Kuratorium Oświaty w Łodzi w latach 2010/2011-2012/2013 nie organizowało konkursów dla szkół podstawowych.

(dowód: akta kontroli str. 297-298)

Uczniowie Szkoły w latach 2010/2011 – 2012/2013 uczestniczyli w następujących formach współzawodnictwa zorganizowanych przez inne jednostki oświatowe:

- a) w roku 2010/2011 – 224 uczniów (124% liczby uczniów Szkoły z tego roku) w 19 formach (przedmiotowych – 9 konkursów, interdyscyplinarnych – 2 konkursy, tematycznych - 6 konkursów i sportowych – 2), przy czym finalistami zostało 8 uczniów, a laureatami – 42,

- b) w roku 2011/2012 – 369 uczniów (205% liczby uczniów Szkoły w tym roku) w 28 formach współzawodnictwa (przedmiotowe – 9 konkursów; interdyscyplinarnych – 3 konkursy, tematycznych – 14 konkursów, sportowych – 1 zawody, tanecznym – 1 mistrzostwa), przy czym finalistami zostało 43 uczniów, a laureatami – 35 uczniów,
- c) w roku szkolnym 2012/2013 – 597 uczniów (331% liczby uczniów) w 41 formach współzawodnictwa (przedmiotowych – 23 konkursy, interdyscyplinarnych – 5 konkursów, tematycznych – 10 konkursów, sportowych – 3 zawody) z tego finalistami zostało 44 uczniów, a laureatami – 66 uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 232 i 299-311)

Rodzice (85%) w ankietach odpowiedzieli, że ich dzieci chętnie i raczej chętnie chodzą do Szkoły, a 2 osoby stwierdziły (15%), że ich dzieci niechętnie uczęszczają do Szkoły, ponieważ: 1) nauczyciel klas I-III nie posiadał kompetencji wychowawczych, 2) brak było motywacji ze strony nauczyciela i Szkoła nie posiada Sali gimnastycznej. Stwierdzili też (69%), że ponownie wybraliby tę samą szkołę dla swojego dziecka. Odpowiedzi przeczące udzielone przez 3 rodziców (23% ankietowanych) wynikały: 1) ze względów finansowych, 2) z uwagi na to, że wychowawca kl. I-III nie radził sobie z dyscypliną uczniów, 3) z zbyt dużej odległości pomiędzy domem a Szkołą i z zbyt wysokiego czesnego.

(dowód: akta kontroli str. 162)

Nauczyciele (100%) potwierdzili, że Szkoła umożliwia im wprowadzanie innowacyjnych metod nauczania i nowych projektów.

(dowód: akta kontroli str. 164)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

4. Organizacja i realizacja procesu dydaktycznego

4.1. Kwalifikacje nauczycieli

Struktura zatrudnienia nauczycieli w Szkole w latach szkolnych 2010/2011 – 2012/2013 przedstawiała się w następujący sposób:

- stan nauczycieli dyplomowanych w roku szkolnym 2010/2011 wynosił 7 osób, a w kolejnych latach szkolnych wzrósł do 9 osób,
- nauczycieli mianowanych w roku 2010/2011 było 16 i w kolejnych latach ich liczba zwiększała się o 1 osobę,
- liczba nauczycieli kontraktowych wynosząca 7 osób w roku 2010/2011 zmalała w kolejnym roku do 4 osób, a w roku 2012/2013 do 2 osób,
- w całym badanym okresie w Szkole nie zatrudniano stażystów. Zatrudniano natomiast 1 nauczyciela bez stopnia awansu.

Łącznie w poszczególnych latach szkolnych w Szkole pracowało:

- w roku 2010/2011 – 31 nauczycieli, w tym 23 pełnozatrudnionych (prowadzących zajęcia w Szkole oraz Gimnazjum ŁSO) i 8 w niepełnym wymiarze czasu pracy,
- w roku 2011/2012 – analogicznie j.w.,
- w roku 2012/2013 – 30 osób, w tym 23 pełnozatrudnionych i 7 niepełnozatrudnionych.

(dowód: akta kontroli str. 79)

Opis stanu faktycznego

Nauczyciele zatrudnieni w Szkole w roku 2012/2013 posiadali kwalifikacje do prowadzenia powierzonych im zajęć, wymagane rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudniać nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli⁷.

(dowód: akta kontroli str.80-85)

Również rodzice uczniów klas VI Szkoły ocenili, że nauczyciele uczący w Szkole są merytorycznie przygotowani do nauczania przedmiotów (69% badanych) oraz są przygotowani do rozwiązywania problemów wychowawczych uczniów (92% badanych). Stwierdzili także, że nauczyciele dbają o bezpieczeństwo uczniów i o przestrzeganie zasad dobrego wychowania (54% odpowiedzi pozytywnych) oraz przygotowują uczniów do życia w społeczeństwie (40%).

Uczniowie w ankietach stwierdzili natomiast, że nauczyciele uczący w Szkole potrafią zaciekawić swoim przedmiotem (85% badanych), prezentują materiał w sposób zrozumiały (90% odpowiedzi pozytywnych) oraz zachęcają do samodzielnego myślenia (95% badanych).

(dowód: akta kontroli str. 161, 165)

4.2. Prawdliwość wdrożenia szkolnych programów nauczania

Szkolne programy nauczania obowiązujące:

- w roku szkolnym 2010/2011 w klasach III oraz klasach IV-VI,
- w roku szkolnym 2011/2012 w klasach IV-VI,
- w roku szkolnym 2012/2013 w klasach V-VI,

realizowane były na podstawie tzw. „starej podstawy programowej”, określonej rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół⁸

Natomiast programy nauczania obowiązujące:

- w roku szkolnym 2010/2011 w klasach I – II,
- w roku szkolnym 2011/2012 – w klasach I-III,
- w roku szkolnym 2012/2013 w klasach I-III i klasie IV,

realizowane były na podstawie tzw. „nowej podstawy programowej”, wynikającej - w latach 2010/2011 – 2011/2012 - z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół i w roku 2012/2013 z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół.

Programy te opracowane zostały przez autorów spoza grona pedagogicznego Szkoły. Wprowadzone zostały do stosowania w Szkole zgodnie z wymogami określonymi w art. 22a ust. 2 ustawy o systemie oświaty, tzn. zestaw szkolnych programów nauczania i podręczników na dany rok szkolny zatwierdzany był przez Dyrektora Szkoły, po przedstawieniu przez nauczycieli i zaopiniowaniu przez Radę Pedagogiczną.

W stosowanych w Szkole w latach 2010/2011–2012/2013 szkolnych zestawach programów nauczania ujęte zostały wszystkie obowiązkowe zajęcia edukacyjne wynikające z rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej: z dnia 12 lutego 2002 r. w

⁷ Dz. U. z 2009 r., Nr 50, poz. 400, ze zm.

⁸ Dz. U. Nr 51, poz. 458, ze zm.

sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych⁹ oraz z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych¹⁰.

Jako zajęcia dodatkowe (również ujęte w ww. zestawach) realizowane były:

- wg starej podstawy programowej: język angielski w klasach III w roku szkolnym 2010/2011 oraz język niemiecki lub język francuski w II etapie nauczania w latach szkolnych 2010/2011 – 2012/2013,
- wg nowej podstawy programowej: język niemiecki lub język francuski w klasach IV w roku 2012/2013.

(dowód: akta kontroli str. 167-176 i 177-218)

4.3. Zgodność realizowanych programów nauczania z podstawą programową kształcenia ogólnego

Program nauczania wczesnoszkolnego realizowany w kl. III Szkoły w roku szkolnym 2012/2013 (pn. Szkoła na miarę) opracowany został przez autorów niebędących nauczycielami zatrudnionymi w Szkole. Został on dopuszczony przez Dyrektora Szkoły w dniu 30 sierpnia 2010 r.

Realizowane w klasach IV Szkoły w roku szkolnym 2012/2013 programy nauczania języka polskiego oraz matematyki opracowane zostały przez autorów spoza grona pedagogicznego Szkoły. Dyrektor Szkoły dopuścił je do użytku szkolnego w dniu 31 sierpnia 2012 r.

Programy te spełniały wymagania zawarte w § 4 ust. 1 pkt 1 oraz pkt 2 lit. a) – e) rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 czerwca 2012 r. w sprawie dopuszczenia do użytku w szkole programów wychowania przedszkolnego i programów nauczania oraz dopuszczenia do użytku szkolnego podręczników¹¹.

Przed dopuszczeniem do użytku ww. programów nauczania Dyrektor Szkoły nie zasięgał opinii, o której mowa w § 4 ust. 2 pkt. 1) – 3), ponieważ, jak podała w wyjaśnieniu dyrektor Szkoły, uzyskanie takiej opinii nie było obligatoryjne. Z wyjaśnienia tego wynikało ponadto, że mianowani nauczyciele zatrudnieni w Szkole przedstawili dyrektorowi wnioski o dopuszczenie ww. programów nauczania potwierdzając podpisem, że programy te zawierają wszystkie wymagane elementy. Dyrektor po sprawdzeniu poszczególnych programów również potwierdził ich prawidłowość. Dopuszczone w Szkole programy były programami ogólnopolskich wydawnictw, które przedstawiły o nich opinie wydane przez nauczycieli dyplomowanych.

(dowód: akta kontroli str. 135 – 142, 317 i 319-333)

Ankietowani rodzice potwierdzili (92% odpowiedzi pozytywnych), że znali wymagania edukacyjne obowiązujące ucznia w Szkole. Potwierdzili też (61% odpowiedzi pozytywnych), że przyjęte w Szkole wymagania zapewniają oczekiwany poziom wiedzy (31% nie miało zdania na ten temat). 85% ankietowanych rodziców odpowiedziało natomiast, że nie miało wpływu na zmianę w trakcie roku szkolnego oferty edukacyjnej oferowanej przez Szkołę, a 15% stwierdziło, że nie było takiej potrzeby.

(dowód: akta kontroli str. 161)

Nauczyciele w ankietach podali (100% odpowiedzi pozytywnych), że mieli wpływ na wybór programu nauczania.

(dowód: akta kontroli str. 163)

Uczniowie w swoich ankietach (90%) stwierdzili, że zostali zapoznani z wymogami edukacyjnymi, dotyczącymi poszczególnych przedmiotów; 10% badanych uczniów podało natomiast, że zostali zapoznani z takimi wymogami ale nie ze wszystkich przedmiotów.

(dowód: akta kontroli str. 165)

⁹ Dz. U. Nr 15, poz. 142, ze zm.

¹⁰ Dz. U. z 2012 r. poz. 204

¹¹ Dz. U. z 2012 r. poz. 752

Zastępca dyrektora Szkoły oświadczyła, że nieznanomość wymagań edukacyjnych z niektórych przedmiotów może wynikać z nieobecności ucznia w Szkole w czasie przekazywania wymagań przez nauczyciela lub nieuwagi ucznia.

(dowód: akta kontroli str. 230)

Na kolejne pytanie, dotyczące korzystania z płatnych zajęć pozaszkolnych (korepetycji) 55% badanych odpowiedziało, że nie korzystało z takich zajęć, 30% potwierdziło, że regularnie z nich korzysta, a 15% - że sporadycznie.

(dowód: akta kontroli str. 165-166)

4.4. Zachowanie minimalnego wymiaru obowiązkowych zajęć edukacyjnych dla danego cyklu nauczania na każdym etapie edukacji.

W planie nauczania obowiązującym w Szkole w latach szkolnych 2010/2011 – 2012/2013 dla „starej podstawy programowej” zaplanowane wymiary godzin w trzyletnim okresie nauczania na realizację następujących przedmiotów:

- dla I etapu nauczania: nauczanie zintegrowane, religia,
- dla II etapu nauczania: religia, język polski, wychowanie fizyczne, technika, wychowanie do życia w rodzinie, etyka,

były zgodne z ramowym planem nauczania dla szkoły podstawowej określonym w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych.

W przypadku pozostałych przedmiotów ich realizacja w ww. planie Szkoły założona została dla II etapu edukacji w wymiarach godzin wyższych od wynikających z ww. rozporządzenia, tzn.:

- dla nauki przedmiotu „historia i społeczeństwo” zaplanowano 5 godzin tygodniowo,
- dla nauczania przyrody założono 10 godzin tygodniowo,
- dla nauki matematyki zaplanowano 14 godzin tygodniowo,
- dla języka angielskiego przewidziano 15 godzin tygodniowo,
- dla muzyki, plastyki i informatyki – po 3 godziny tygodniowo.

Dodatkowo w omawianym planie Szkoły ujęto również naukę języka angielskiego dla I etapu nauczania, w wymiarze 5 godzin tygodniowo, oraz naukę języka niemieckiego lub francuskiego (do wyboru) w II etapie edukacji, w wymiarze 6 godzin tygodniowo.

(dowód: akta kontroli str. 219-224)

Wg planu Szkoły dla „nowej podstawy programowej” realizowanej w latach 2010/2011 – 2012/2013 zaplanowane wymiary godzin:

- a) dla I etapu nauczania na naukę: edukacji wczesnoszkolnej, religii i zajęć komputerowych,
- b) dla II etapu na nauczanie: języka polskiego, muzyki, zajęć technicznych, plastyki, zajęć komputerowych, wychowania fizycznego, religii,

były zgodne z wymiarami godzin wynikającymi z rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej; z dnia 12 lutego 2002 r. zmienionego rozporządzeniem MEN z dnia 23 marca 2009 r.¹² oraz rozporządzenia z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych.

Wyższe niż wynikające z powyższych przepisów założono natomiast w omawianym planie szkoły wymiary godzin dla nauki:

- a) w przypadku I etapu nauczania – języka angielskiego (460 godzin w cyklu trzyletnim),
- b) w przypadku II etapu nauczania:
 - języka angielskiego - 470 godzin w cyklu trzyletnim,
 - przyrody – 320 godzin w cyklu trzyletnim,

¹² Dz. U. Nr 54, poz. 442

- przedmiotu „historia i społeczeństwo” – 160 godzin w cyklu trzyletnim,
- matematyki – 475 godzin w cyklu trzyletnim.

W przedmiotowym planie Szkoły ujęto ponadto (jako przedmioty dodatkowe) w II etapie nauczania naukę języka niemieckiego zamiennie z językiem francuskim, w wymiarze 190 godzin w cyklu trzyletnim.

(dowód: akta kontroli str. 225-228)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że:

-w Szkole w latach 2010/2011 – 2012/2013 w ramach „starej” i „nowej podstawy programowej” realizowano w I i II etapie nauczania dla niektórych przedmiotów wymiar godzin wyższy niż wynikający z ramowych planów nauczania ustalonych przez MEN, ponieważ było to podstawowe zadanie Szkoły polegające na zapewnieniu uczniom ugruntowanej wiedzy zgodnie z podstawą programową i wykształceniu umiejętności rozwijania zdolności i zainteresowań. Zwiększony wymiar godzin umożliwiał rozwijanie w uczniach samodzielnego myślenia, wiary we własne siły i umiejętności współpracy w grupie. Było to zgodne z oczekiwaniami rodziców,

-oferta Szkoły zawiera rozszerzony program nauczania języków obcych, stąd wprowadzono przedmioty dodatkowe. Skutkuje to wysokimi efektami w nabywaniu umiejętności językowych. Uczniowie klas najstarszych komunikują się w języku angielskim, co umożliwia im czynny udział w projektach międzynarodowych.

(dowód: akta kontroli str. 317-318 i 321)

Realizacja zajęć edukacyjnych wg starej podstawy programowej z trzech wybranych przedmiotów: język polski, matematyka oraz przyroda dla uczniów, którzy rozpoczęli naukę w klasach IV w roku szkolnym 2010/2011, a ukończyli II etap kształcenia w roku szkolnym 2012/2013, w relacji do planowanych liczb godzin tych przedmiotów przewidzianych w szkolnym planie nauczania obowiązującym w ww. okresie, kształtowała się na poziomie od 92% w przypadku matematyki dla obu oddziałów A i B do 101,8% w przypadku przyrody dla oddziału A. Zauważyć należy, że – jak podano już wyżej – w planie nauczania Szkoły założone zostały wymiary zajęć edukacyjnych z matematyki oraz przyrody wyższe, kolejno o 2 i 1 godzinę w tygodniu w trzyletnim cyklu nauczania, niż wynikające z rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r.

(dowód: akta kontroli str. 229)

Ustalono nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

5. Wspieranie kształcenia uczniów z trudnościami w nauce i zaburzeniami rozwojowymi

5.1. Wsparcie Szkoły na rzecz uczniów mających trudności w nauce

Opis stanu faktycznego

W Statucie Szkoły zawarte zostały następujące zapisy dotyczące udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej:

-w § 2 ust. 3 pkt 3 podane zostało, że do podstawowych zadań Szkoły należy m.in. zapewnienie niezbędnej pomocy uczniom,

-w § 32 określono, że podstawowymi formami działalności dydaktyczno-wychowawczej Szkoły są m.in. zajęcia korekcyjno-wychowawcze.

Innych zapisów dotyczących ww. zagadnień Statut nie zawierał.

(dowód: akta kontroli str. 10-24)

Dyrektor Szkoły wyjaśniła, że Statut Szkoły nie przewiduje szczegółowych rozwiązań adresowanych do grup uczniów zróżnicowanych ze względu na jakiegokolwiek kryteria. Oddaje charakter Szkoły, której nadrzędnym celem jest zapewnienie wszystkim uczniom jak najszerzego rozwoju intelektualnego i przygotowanie do dalszej nauki. Pani dyrektor dodała, że pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana wszystkim uczniom adekwatnie do potrzeb. Na podstawie diagnozy pedagogiczno-psychologicznej zewnętrznej i wewnętrznej dzieci wymagające wsparcia w nauce są kwalifikowane i zachęcane do udziału w zajęciach wyrównawczych zwanych w Szkole konsultacjami i do terapii pedagogicznej. Niezwykle efektywna jest indywidualizacja pracy na wszystkich lekcjach, co umożliwiają małe, kilkunastoosobowe klasy. W roku 2010/2011 w Szkole realizowano 16 godzin konsultacji tygodniowo, w roku 2011/2012 – 17 godzin konsultacji tygodniowo, a w roku 2012/2013 – 17 godzin konsultacji tygodniowo i 3 godziny terapii pedagogicznej tygodniowo.

(dowód: akta kontroli str. 317 i 320-321)

W roku szkolnym 2012/2013 r. do Szkoły uczęszczało 8 uczniów posiadających opinie poradni psychologiczno-pedagogicznej wskazujące na potrzebę objęcia tych dzieci pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Dla uczniów tych Szkoła założyła Karty Indywidualnych Potrzeb Ucznia (dalej KIPU), w których m.in. zawarte zostały zalecenia w zakresie pomocy, którą uczeń powinien uzyskać. Dodatkowo z inicjatywy Szkoły zostały założone KIPU dla kolejnych 9 uczniów, którzy zgodnie z oceną nauczycieli i psychologa szkolnego również zostali objęci taką pomocą.

W tym czasie Szkoła nie posiadała uczniów z orzeczeniami poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Szkoła realizowała wobec ww. uczniów formy pomocy wskazane w opiniach poradni i w KIPU, z wyjątkiem dwu uczniów, których rodzice nie wyrazili zgody na niektóre zalecone formy pomocy (np.: udział w zajęciach terapii pedagogicznej na terenie poradni; konieczność dalszej diagnostyki dziecka, terapia pedagogiczna na terenie Szkoły).

Pomoc taka polegała m.in. na :

- posadzeniu ucznia blisko nauczyciela, aby mógł na bieżąco kontrolować pracę ucznia; częstym zmienianiu form aktywności ucznia, wyrabianiu nawyków samokontroli - w przypadku nadpobudliwości,
- stosowaniu dodatkowego limitu czasowego w trakcie prac pisemnych i czytania tekstu; sprawdzaniu techniki czytania w kontakcie indywidualnym; wprowadzeniu dwu ocen za wartość merytoryczną i za ortografię - w przypadku ucznia z grupy ryzyka dysleksji,
- kierowaniu uczniów na konsultacje przedmiotowe i psychologiczne (wg potrzeb) oraz na zajęcia terapii pedagogicznej (wg potrzeb).

(dowód: akta kontroli str. 143- 156)

Szkoła oceniła w KIPU, że z 17 uczniów, którym w 2012/2013 roku szkolnym pomoc psychologiczno-pedagogiczna była udzielana:

- dla 8 uczniów pomoc ta była skuteczna,
- w przypadku 3 uczniów nastąpiła poprawa częściowa,
- a w przypadku pozostałych 6 uczniów nie stwierdzono poprawy, przy czym przyczynami braku poprawy było m.in. podłoże rodzinne i systemowe, niesystematyczność ucznia, organiczne trudności dziecka.

(dowód: akta kontroli str. 157-158)

W roku szkolnym 2012/2013 w Szkole zorganizowano następujące zajęcia pozalekcyjne dla ww. uczniów, dla których założono KIPU, oraz innych mających trudności w nauce:

- konsultacje indywidualne z poszczególnych przedmiotów, w wymiarze 1 godziny tygodniowo dla ucznia dla poszczególnego przedmiotu, na które uczęszczało od

- 2 do 7 uczniów tygodniowo na każdy przedmiot (nauczanie wczesnoszkolne, język polski, matematyka, przyroda, historia),
- konsultacje indywidualne psychologiczne, w wymiarze 1 godziny tygodniowo dla ucznia, w których tygodniowo uczestniczyło od 4 do 5 uczniów,
- zajęcia indywidualnej terapii pedagogicznej, w wymiarze 1 godziny tygodniowo dla ucznia, w których uczestniczyło tygodniowo 11 uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 159-160)

Ponad połowa rodziców uczniów klas VI Szkoły, którzy wypełnili ankietę, nie posiadała wiedzy o tym, czy ich dziecko może skorzystać w Szkole z pomocy psychologa (54% badanych), pedagoga i logopedy (po 69% badanych). W ankietach tych odpowiedzieli natomiast, że Szkoła zapewnia dostateczną pomoc uczniom, którzy mają trudności w nauce (odpowiedzi twierdzącej udzieliło 69% ankietowanych).

Ankietowani nauczyciele w 100% dobrze i raczej dobrze ocenili pomoc zatrudnionego w Szkole psychologa udzielaną uczniom ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi. Stwierdzili również (100% badanych), że dyrekcja Szkoły organizuje zajęcia dla uczniów mających trudności w nauce zawsze, jeżeli jest taka potrzeba.

Uczniowie w swoich ankietach wykazali posiadanie wiedzy o funkcjonowaniu w Szkole psychologa (100% badanych). Błędnie wskazali jednak na zatrudnienie w Szkole pedagoga (80% ankietowanych). Ponad połowa z nich (55%) nie wiedziała również, że w Szkole jest zatrudniony logopeda. Wynikało to prawdopodobnie z faktu, że większość z nich nie miała potrzeby korzystania z pomocy tych specjalistów (95% w przypadku psychologa, a po 75% - w przypadku pedagoga i logopedy).

90% ankietowanych uczniów oceniło, że w razie problemów w nauce mogą zwrócić się do nauczyciela o pomoc.

(dowód: akta kontroli str. 161-162, 163, 165)

5.2. Indywidualnie określone wsparcie w procesie nauczania dla uczniów, którzy w roku 2011/2012 uzyskali promocje z poprawkami oraz takich, którzy nie uzyskali promocji

W roku szkolnym 2012/2013 w Szkole nie zorganizowano indywidualnych zajęć wspierających dla uczniów, którzy w roku 2011/2012 uzyskali promocję z poprawkami oraz promocji nie uzyskali, ponieważ tacy uczniowie do Szkoły w ww. okresie nie uczęszczali.

(dowód: akta kontroli str. 159)

Ustalono nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

6. Wspieranie kształcenia uczniów uzdolnionych

Opis stanu faktycznego

6.1. Wsparcie Szkoły na rzecz uczniów uzdolnionych

Dane o uregulowaniach Statutu Szkoły dotyczących wspierania uczniów uzdolnionych zawarte zostały w pkt. 1.1. niniejszego wystąpienia.

Spośród 32 uczniów, którzy uzyskali w roku szkolnym 2011/2012 promocję z wyróżnieniem, uczęszczających w tym czasie do klas IV i V, w kolejnym roku szkolnym 30 osób brało udział w następujących, zorganizowanych przez Szkołę, ośmiu formach zajęć rozwijających:

- na zajęcia koła języka niemieckiego, w wymiarze 1 godzin tygodniowo, uczęszczało 8 osób,
- na zajęcia koła historycznego, w wymiarze j. w., uczęszczało 13 uczniów,
- na zajęcia koła biblijnego, działającego od października 2012 r. do stycznia 2013 r. w wymiarze 1 godziny tygodniowo, uczęszczało 11 osób,
- na zajęcia koła przyrodniczego, w wymiarze j. w., uczęszczało 12 uczniów,
- na zajęcia koła języka angielskiego w wymiarze j. w., uczęszczało 21 uczniów,
- na zajęcia koła języka francuskiego, w wymiarze j. w., uczęszczało 7 uczniów,
- na zajęcia koła matematycznego, w wymiarze j. w., uczęszczało 8 uczniów,
- na zajęcia koła muzycznego uczęszczało 2 uczniów.

Pozostałych dwu uczniów, którzy w roku 2011/2012 uzyskali promocję z wyróżnieniem, w kolejnym roku szkolnym nie uczęszczało na zajęcia rozwijające organizowane przez Szkołę, ponieważ obaj trenowali w klubach sportowych, jeden rugby, a drugi tenis i w związku z tym nie dysponowali czasem na uczestniczenie w dodatkowych zajęciach rozwijających.

Spośród analizowanych 30 uczniów – 6 uczęszczało tylko na jedno koło, 8 – na zajęcia dwu kół, kolejnych 8 na zajęcia trzech kół i po 4 na zajęcia odpowiednio czterech i pięciu kół.

(dowód: akta kontroli str. 312-314)

Dodatkowo w roku szkolnym 2012/2013 w Szkole zostały zorganizowane zajęcia pozalekcyjne, jako celowe dla rozwoju uczniów najzdolniejszych, prowadzone w związku z przygotowaniem ich do konkursów, bezpłatne (w ramach czesnego):

- w formie koła języka niemieckiego, dla 8 uczniów, w wymiarze 1 godziny tygodniowo w okresie od marca do maja 2013 r.,
- w formie koła historycznego, dla 12 uczniów, w wymiarze 1 godziny tygodniowo w trakcie całego roku szkolnego,
- w formie koła biblijnego, dla 10 uczniów, w wymiarze 1 godziny tygodniowo w okresie od października 2012 r. do stycznia 2013 r.,
- w formie koła przyrodniczego, dla 1 ucznia, w wymiarze 1 godziny tygodniowo w trakcie całego roku szkolnego,
- w formie koła języka angielskiego, dla 6 uczniów, w wymiarze 1 godziny tygodniowo w trakcie całego roku szkolnego,
- w formie koła z języka francuskiego, dla 7 uczniów, w wymiarze 1 godziny tygodniowo w trakcie II semestru,
- w formie koła matematycznego, dla 9 osób, w wymiarze 1 godziny tygodniowo w trakcie całego roku szkolnego,
- w formie koła plastycznego, dla 8 uczniów, w wymiarze 1 godziny tygodniowo w trakcie całego roku szkolnego,
- w formie kawiarenki internetowej, dla 6 uczniów, w wymiarze 1 godziny tygodniowo w trakcie całego roku szkolnego,
- w formie koła szachowego o poziomie mistrzowskim, dla 7 uczniów, w wymiarze 90 minut trzy razy w tygodniu w trakcie całego roku szkolnego.

(dowód; akta kontroli str. 315)

Ankietowani rodzice w większości (62%) odpowiedzieli, że Szkoła wspiera uczniów uzdolnionych.

(dowód: akta kontroli str. 162)

Nauczyciele w swoich ankietach odpowiedzieli, że oferta zajęć pozalekcyjnych wspierających zainteresowania i uzdolnienia uczniów jest w Szkole bardzo obszerna (76,7%) oraz odpowiednia (23,3%). Wszyscy stwierdzili też, że dyrekcja Szkoły wspiera ich w przygotowaniu uczniów do udziału w konkursach i zawodach pozaszkolnych.

(dowód: akta kontroli str. 163)

Ustalone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

7. Wspieranie rozwoju zainteresowań uczniów

Opis stanu faktycznego

7.1. Organizacja zajęć pozalekcyjnych w Szkole

W roku szkolnym 2012/2013 w Szkole – oprócz zajęć pozalekcyjnych organizowanych dla uczniów uzdolnionych – prowadzone były również bezpłatne zajęcia pozalekcyjne dla jej pozostałych uczniów (w 24 nw. formach), umożliwiające rozwój zainteresowań i zagospodarowanie wolnego czasu:

- zajęcia w formie 10 kół przedmiotowych, prowadzonych jednocześnie dla uczniów z promocją z wyróżnieniem, w których uczestniczyło 61 uczniów, w wymiarze 1 godziny tygodniowo, przy czym koło języka francuskiego funkcjonowało tylko w I semestrze,
- zajęcia dwu kół plastycznych, dla łącznie 38 uczniów, w wymiarze j. w.,
- zajęcia koła teatralnego, dla 6 uczniów, w wymiarze j. w.,
- zajęcia dwu kawiarenek internetowych, łącznie dla 31 uczniów, w wymiarze j. w.,
- zajęcia koła szachowego, dla 8 uczniów, w wymiarze 90 min trzy razy w tygodniu,
- zajęcia dwu kół tanecznych (osobno dla dzieci młodszych i dla dzieci starszych), razem dla 33 uczniów, w wymiarze j. w.,
- zajęcia SKS dla dwu sekcji piłki nożnej, dla 14 uczniów, w wymiarze 1 godziny tygodniowo,
- zajęcia drużyny zuchowej, dla 30 uczniów, w wymiarze 1,5 godziny tygodniowo,
- zajęcia drużyny harcerskiej, dla 20 uczniów, w wymiarze 1,5 godziny tygodniowo,
- zajęcia „Akademii Czasu Wolnego”, dla 15 uczniów, w wymiarze 5 godzin tygodniowo,
- zajęcia „Odysei Umysłu”, dla 7 uczniów, w wymiarze 1 godziny tygodniowo w okresie od września 2012 r. do marca 2013 r.

Szkoła organizowała również nw. 4 formy płatnych zajęć dla zagospodarowania swoim uczniom wolnego czasu:

- wycieczki dla 78 uczniów klas I-III, w wymiarze 3 dni w ciągu roku szkolnego,
- Zieloną Szkołę dla 90 uczniów klas IV-VI, w wymiarze 5 dni w ciągu roku,
- kolonie letnie, dla 30 chętnych uczniów, w wymiarze 2 tygodni,
- naukę i doskonalenie jazdy na nartach i snowboardzie, dla 20 chętnych uczniów, w wymiarze dwu tygodni.

Łącznie w roku szkolnym 2012/2013 Szkoła zorganizowała 28 form zajęć pozalekcyjnych, w roku 2011/2012 – 26 form, a w roku 2010/2011 – 24.

(dowód: akta kontroli str. 316)

Ankietowani rodzice (85%) odpowiedzieli, że oferta zajęć pozalekcyjnych w Szkole jest odpowiednia.

(dowód: akta kontroli str. 162)

Również uczniowie (85% ankietowanych) stwierdzili, że organizowane w Szkole zajęcia pozalekcyjne rozwijają ich zainteresowania, w tym część uczniów (35% odpowiadających) stwierdziła, że nie dotyczy to jednak wszystkich zajęć.

(dowód: akta kontroli str. 165)

Ustalono nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Wnioski pokontrolne

IV. Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków, o których mowa w art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹³.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

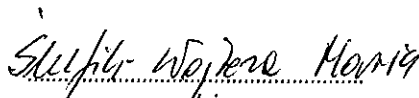
Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

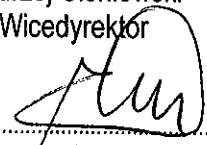
Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi.

Łódź, dnia 23 sierpnia 2013 r.

Kontroler
Maria Ślufik-Wojtera
Główny specjalista k.p.

.....
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Z upoważnienia p.o. Dyrektora
Andrzej Cieniewski
Wicedyrektor

.....
podpis

¹³ Dz.U. z 2012 r., poz.82 ze zm.